

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 12,438 Bis.

Circular

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă română a Transilvaniei.

Domnul ministru de culte și instrucțiune publică cu provocare la dispozițiile Art. de lege LXIII din 1912 face apel — la întreaga obște din patrie, — ca să contribuie cu obolul lor la *împrumutul de stat*, contemplant să îl contragă guvernul pentru scopurile *armatei* noastre ce se află pe câmpul de războiu — și acest apel îl îndreaptă cătră toate autoritățile bisericesti — cătră toate persoanele, cari stau în slujba bisericii, preoți și învățători, cătră toate epitropiile fundationale, — cătră toate popoarele ce constituie statul regiu ungar, fără deosebire de naționalitate și confesiune. — Având în vedere scopul mare și umanitar ce se intenționează a se realiza prin acest împrumut, susținerea și prevederea armatei, cu îmbrăcăminte, alimente și muniție, — indispensabile pentru de a duce la bun sfârșit războiul crâncen ce se poartă în interesul patriei noastre, — Consistorul arhidiecezan a luat următoarele dispoziții:

În fiecare parohie din arhidieceză să se publice poporului, și încă de pe amvon, necesitatea contragerii acestui împrumut — și anume, ori Duminecă în 2/15 Noemvrie ori cel mai târziu în 8/21 Noemvrie — și să îndemne pe toți credincioșii cari dispun de numerar, ca să subscrie cote de câte 100 ori cote de 50 coroane, — cu cursul de 97 cor. 50 fil. după cari vor primi 6% dobândă.

Subscrierile se vor face la cel mai apropiat perceptor regesc, ori la băncile desemnate spre acest scop.

Parohii noștri și învățătorii, cari au și dela stat — beneficii, — să deobligă ca cel puțin o cotă să subscrie, iar epitropiile parohiale încât au numărare în cassa bisericii — ori depuneri la bănci — să subscrie în proporția averii la împrumutul de stat.

Singuraticii proprietari și economi de frunte, cari au realizat numerar din vinderea de cai — pentru armată, să fie făcuți băgători de seamă, ca și ei să subscrie cote — asemenea și cei ce sunt înlesniți de a putea vărsa numerariul recerut — în terminul dela 3/16—10/26 Noemvrie, când au să se facă subscrierile.

Fiindcă fiii bisericii noastre au dat dovezi de cel mai înalt patriotism în toate direcțiunile, — și fiindcă și succesul acestei acțiuni atarnă dela entuziasmul, cu care se va îmbrătoșa chestia acestui împrumut de stat, insistăm cu toată stăruința, ca toți cei cu dare de mână să vie statului în ajutoriu în aceste zile grele și să asigure prin subscriere împrumutul de stat, dând dovadă de cel mai înalt și cald patriotism.

Despre rezultat așteptăm raport cel mult până la 17/30 Noemvrie a. c.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, ținută în 28 Octomvrie 1914.

Ioan Mețianu m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Dr. George Proca m. p.,
secretar consistorial.

Un „luptător pentru lumină“:

† **Dr. Alexandru Bogdan.**

Nespus de scumpă și de grea este jertfa, pe care ne-a secerat-o actualul războiu, în persoana tânărului și mult promițătorului profesor brașovean: Dr. Alexandru Bogdan. Învățământul nostru secundar a pierdut într'insul pe unul dintre cei mai de valoare muncitori ai săi. Nu vom greși afirmând, că nu numai între profesorii noștri români, ci la toate școlile secundare din această țară puțin se vor fi găsit atât de bine pregătiți pentru specialitatea lor, atât de pătrunși de importanța și sfințenia misiunii lor de educatori, cum era Alexandru Bogdan.

Adevărat, că liceul nostru din Brașov, chiar dela înființarea sa și până în ziua de astăzi, a avut norocul deosebit de a se putea bucura de sămânța cea bună a profesorilor *adevărați*, cari au fost și sunt în stare să facă din cariera lor, nu o lefterie sau speculă ordinară, ci un fel de apostolat cultural, propriu a îndemna pe slujitorii săi la muncă stăruitoare și propagandă entuziastă, fără a le da răgaz să se gândească vecinic la leafă și iarăș la leafă.

Din această sămânță bună și aleasă a fost profesorul Dr. Alexandru Bogdan.

Urmând probabil unei tradiții familiare, care a dat învățământului secundar și superior forțe atât de valoroase, Alexandru Bogdan va fi simțit, încă de când ședea pe băncile liceului din Brașov, dorința de a se pregăti să urce cu timpul una dintre catedrele aceluia liceu. Îl vor fi îndemnat spre această carieră și lecțiile frumoase ale vrednicilor profesori brașoveni.

Anii de student universitar în Budapesta, Berlin și Lipsca i-a petrecut Alexandru Bogdan într'o muncă continuă și pregătire neîntreruptă pentru cariera sa. Dacă nu cerceta tocmai cu râvnă prelegerile profesorilor universitari, pe cari începuse a-i prețui, ca un adevărat critic, numai după valoarea științei lor, cu atât mai zelos era în cercetarea bibliotecilor și a societăților de lectură, unde zi de zi își sporia capitalul de cunoștințe. Nu era dintre acei studenți, cari învață numai atâta, cât e neapărat de lipsă pentru un amărât de examen, nici dintre ceice învață dintr'un fel de ambiție, ca să știe ei și numai ei, mai mult decât alții. Ci în toată sârguința sa extraordinară, ajutată și de o con-

stituție fizică robustă, era povăuit de a învăța mai mult pentru alții, decât pentru sine, de a se pregăti, să devină cât mai multora folositor prin cunoștințele sale.

Un scriitor bisericesc spune, că ceice învață numai pentru sine, sunt conduși de o curiositate urată («quidam scire volunt, ut sciant, et turpis curiositas est»). Această curiositate stearpă era străină de Alexandru Bogdan, care și ca student și ca profesor s'a gândit totdeauna, că rezultatele lecturii îngrijite și ale reflexiunilor sale instructive și temeinice e dator a le împărtăși colegilor și elevilor, sau chiar tuturor intelectualilor români, cari puteau să aibă cât de puțină înțelegere pentru problemele literare și culturale, cari l-au preocupat pe dânsul statornic.

Disertațiile lui cetite la societatea «Petru Maior», lecțiile de literatură română și germană dela liceul din Brașov, frumoasele conferențe ținute pentru intelectualii din diferite centre românești, numeroasele sale articole și studii: toate au urmărit scopul de a răspândi în cercuri cât mai largi știința dătătoare de viață și de putere.

Este interesant să vedem cum judeca profesorul Bogdan însuși încercările sale din vârsta de student. În *amintirile* publicate la 1912, vorbind despre 2 disertații cetite la societatea «Petru Maior» spunea: «Trebue să mărturisesc, că recitindu-le am găsit în ele pasagii, pe cari le-aș subscrie și astăzi, ba unele din ele mi se par chiar mai răușite, decât ce scriu acum, după trecere de 12 ani».

Lucrările lui mai însemnate sunt: *Metrița în poeziile lui Eminescu* (teză de doctorat, în limba germană). *Ritmica cântecelor de copii* (apărută în *Analele Academiei Române*), «Cântece de copii și jocuri», analiza poeziei *Strigoii* de Eminescu și a «scheiței de poem dramatic»: «*Mihaiu Viteazul*» de N. Iorga, discursul rostit la 1909 despre *Moștenirea lui Șaguna*, conferența *Desvoltarea bisericii românești*, *Altă ortografie*, publicată la 1912 de Cassa Școalelor, și celebră broșură «*Douăzeci de ani de mișcare teatrală*», în care sbîcuieste fără cruțare zăpăceala unor factori conducători ai vieții noastre culturale. Toate acestea dau îmbelșugate dovezi despre temeinica pregătire a profesorului A. Bogdan, despre răbdarea lui la munca migăloasă de cercetare a amănuntelor, despre agerimea condeiului, care săgeta uneori ca o suliță ascuțită, și despre felul lui deosebit, personal, de a privi problemele vieții noastre literare și culturale. Ele mai dovedesc încă un lucru: Alexandru Bogdan nu era omul, care să se închidă în marginile specialității sale, ci avea interes multilateral pentru orice chestiune în legătură cu viața noastră culturală. Felul cum a cetit și interpretat în discursul său *Moștenirea lui Șaguna*, scriere comemorativă apărută la 1909, cuprinzând biografia marelui mitropolit, și rezumatul făcut despre cuprinsul celor 2 volume din *Istoria bi-*

sericii românești scrisă de N. Iorga — ar fi șezut bine oricărui dintre profesorii noștri de religie, sau și altor fețe bisericesci.

După cum cetim din duioasele rânduri ale elevilor săi, acestia considerau pe profesorul Bogdan ca pe un adevărat apostol și părinte sufletec «înfiltrând în sufletele lor tinere dragostea față de scumpa noastră limbă românească».

Cu privire la felul, cum își înțelegea Al. Bogdan însuș misiunea sa de educator, avem iarăși în menționatele *amintiri* din 1912 o prețioasă mărturisire din condeiul lui: «La liceul brașovean metoda, care călăuzește pe profesori, nu este simpla comunicare a științei, ci *căutarea ei*, căutarea adevărului. Și dacă o școală nu poate fi o pepinieră, în care toți pomișorii sunt supuși acelorasi influințe, ne mândrim totuș, că putem crește câțiva elevi, cari ieșind de sub conducerea noastră, după ce au fost obișnuiți să *caute* adevărul, dovedesc acum o *absolută independență în cugetare*. Descoperită în chiar lucrările elevilor, ea îmbucură pe profesor mai ales atunci, când el descoperă — ca rezultat al acestei educațiuni — idei și observări cu totul originale. Paralel merge cea mai riguroasă observare a însușirilor și talentelor individuale; scopul nostru este să ajutorăm cu toate mijloacele, de cari dispunem, *arta* creșterii, formarea cât mai timpurie a individualității fiecărui elev».

Sumați: independența în cugetare și individualismul și veți concede, că un băiat astfel crescut își dă bine seama de *forțele sale*, că va ști descoperi la alții lipsa lor, că va aștepta să fie recunoscute ale sale și drept rezultat al acestui proces sufletec, care se împlinește mai iute decât ar aștepta omul, el se va crede îndreptățit să și *încerce* puterile, pe cari știe că le are. Până în punctul acesta profesorul secundar poate să ia asupra sa responsabilitatea».

Știm că din această independență în cugetare alți au *cercat* să făurească o învinuire contra felului de educație, ce se dă elevilor liceului din Brașov. Am îndrăzni totuși să recomandăm această metodă, singură corectă și pedagogică, și acelor bărbați de școală, cari cred că întreaga înțelepciune pedagogică se resumă în aceste două cuvinte: «*frică și teroare*», ori se complac în comparația nepotrivită și închipuirea plină de vanitate, că profesorul ar fi ca un fel de monarh înaintea elevilor săi.

De viitoare activitate a unui profesor cu pregătire atât de excelentă, cu idei așa de sănătoase, cu sârguință și pricepere atât de pătrunzătoare, cum a fost Dr. Alexandru Bogdan, școala noastră secundară era îndreptățită să lege cele mai frumoase speranțe. Pe toate i le-a zdrobit însă granata dușmanului și i le-a înghițit mormântul dela Zumina!

Datorința celor ce l-au cunoscut și l-au știut prețui pe acest «luptător pentru lumină», cum îl numesc atât

de nimerit colegii săi, cred că ar fi să așeze tabloul lui Alexandru Bogdan alături de portretele vrednicilor profesori brașoveni G. Muntean, I. Meșotă, Popea etc., să publice, fie în cheltuiala fondului Coresi, fie cu ajutorul «Asociațiunii», scrierile lui într-un volum, cum s'a fost decis, fără a se executa până acum, și cu privire la scrierile regretaților profesori Aurel Bratu și Dr. Ioan Borgia, să îndrume secțiunea literară a Asociațiunii pe unul dintre membrii săi a pregăti un discurs comemorativ despre Alexandru Bogdan și a-l rosti în viitoarea ședință plenară a secțiunilor. Iar pentru perpetuarea amintirii lui între elevii liceului din Brașov, aceluia care va fi chemat să fie succesorul lui Alexandru Bogdan la catedra văduvită azi, să i se impună a-și începe activitatea prin o lucrare de analiză a activității pedagogice, literare și culturale, desfășurate de vrednicul său antecesor.

La unele licee confesionale din patrie se practică, de mult timp și cu frumoase rezultate, obiceiul, ca fiecare profesor definitiv să-și înceapă activitatea prin un fel de disertație științifică inaugurală, pe care o rostesc în prezența elevilor, a colegilor și a reprezentantului superiorității sale bisericești, în cadrele unei serbări școlare. Acest obicei, care împintenează chiar dela început pe profesori la muncă și cercetări de ordin literar-științific, ar fi bine să se introducă și în școlile secundare și în seminariile noastre teologice și pedagogice.

Ar fi potrivit momentul, ca tocmai moartea eroică a profesorului Dr. Alexandru Bogdan, care a trezit în sufletul elevilor săi iubirea de adevăr și de știință, înainte de a hrăni pământul patriei cu sângele inimii sale, să îndemne pe cei în drept a lua o asemenea dispoziție în folosul școlii și literaturii noastre.

Dr. Ioan Lupăș.

Răsboiul.

N'avem de înregistrat nici astăzi știri mai însemnate de pe câmpul de războiu. În Franța și în Belgia Germanii continuă cu atacurile vehemente pe întreaga linie, și cu succes, cum spun telegramele lor. Înaintarea însă totuși merge greu, pentru că se țin foarte bine și trupele aliate dușmane.

În Galiția n'a fost nici o ciocnire în zilele din urmă. Trupele noastre s'au grupat de nou și s'au așezat pe o nouă linie de bătae, avantajoasă,

iar Rușii au ocupat teritoriile și orașele părăsite de trupele noastre. Nemții însă, cari asemenea s'au retras în alte poziții, au avut ciocniri cu Rușii. Au luat la goană un corp întreg de armată rusesc, dela care au luat arme, muniții și 1500 prizonieri. Între prizonieri se aflau și japonezi.

Telegramele din Constantinopol spun, că în luptele cu Rușii trupele turcești fac mari bravuri. Pretutindenea silesc pe Ruși să se retragă cu mari pierderi. Turcii ocupă pozițiile lor, apoi îi urmăresc mai departe.

Succese evidente au apoi trupele noastre din Sârbia, cari înaintează mereu pe teritor sârbesc. Au luat cu asalt orașul Obrenovaț și astfel au luat în posesiune și drumul de țară care duce la Valievo. Acum orașul Valievo, un însemnat centru, pe unde se află concentrată armata sârbească, e amenințat de două părți, și Sârbii probabil că se vor retrage și dela Valievo, evitând intrarea în luptă deschisă cu trupele noastre victorioase. Comandantul trupelor noastre din Sârbia a declarat, că acum războiul cu Sârbii merge repede și să va termina în curând.

Cele două scrisori.

Voci de presă.

Intreaga presă dela noi a dat schimburi de scrisori dintre domnul ministru prezident conte Ștefan Tisza și înaltpreședintele Domn Arhiepiscop și Mitropolit al nostru Ioan Meșianu importanța cuvenită, și din cele publicate în diferitele ziare vedem, că noua acțiune a guvernului, proiectată în scopul de a mulțumi barem în parte naționalitățile nemaghiare din patrie, și în prima linie pe Români, e primită cu multe simpatii și cu multă încredere într-un viitor mai bun și mai fericit pentru toate popoarele din cari e compus statul nostru ungar.

Vom face unele spicuiuri din păreriile publicate în diferitele ziare.

În „Românul” din Arad, organul comitetului partidului național român dela noi, publică dl Vasile Goldiș un prim articol, în care acest fruntaș al nostru ia cu plăcere act despre noile încercări ale contelui Tisza de a căuta și afla soluția pentru încetarea conflictului dintre poporul român și politica de guvernament a statului ungar, și crede, că soluția e depusă în rezoluția bine cunoscută a comitetului național, adusă în 18 Februarie n. e. Încheie apoi articolul astfel:

„Nu noi vom zădărnici deci năzuințele împăciuitoare ale Excelenței Sale, dlui ministru-președinte, contele Ștefan Tisza, ci ne grăbim a exprima convingerea noastră, că partidul național român cu adâncă iubire de patrie și nestrămutată credință față de înaltul tron e gata, în orice moment, a contribui la înfăptuirea păcii naționale, bazate pe drept și dreptate, pe încredere împrumutată și pe respectul reciproc de drept, și din tot sufletul nostru dorim, ca

guvernul Majestății Sale prin acțiuni guverniale să creieze atmosfera indispensabilă unei asemenea înțelegeri. Tot atunci avem însă patriotica datorință a declara, că fără asigurarea condițiilor de existență și dezvoltare națională a poporului român din Ungaria și Transilvania în vezi rămâne zadarnică orice încercare de împăciuire a acestui popor. Cu suflet curat și în absolută sinceritate aceasta este întărinerea ce i o facem prețiosului apel al Excelenței Sale, dlui ministru-președinte ungar, contele Ștefan Tisza”.

Ziarul „Gazeta Transilvaniei” asemenea se ocupă într'un articol de fond cu cunoscutele două scrisori, spunând despre conținutul lor următoarele:

„Fără îndoială, că aceste documente ale vremii prin cari trecem le putem considera ca o hotărâre a contelui Tisza și a guvernului de-a face un nou pas spre deslegarea problemelor chestiunii importante de naționalități și de-a relua firul tratativelor de înțelegere maghiaro-române, pe baze mai largi decât cele de până acum.

Ca ziar românesc, care stă în serviciul partidului nostru național, singurul factor competent de a conduce destinele neamului românesc din Ardeal și Ungaria, luăm act de hotărârea contelui Tisza de a pune în vedere poporul român reforme mai însemnate pe terenul culturii noastre naționale, pe terenul folosinței limbii materne în administrație și justiție, precum și în ce privește reprezentarea noastră politică în viața publică, și așteptăm amănunte asupra intențiilor contelui Tisza, ținute în liniamente de tot generale în scrisoarea sa adresată Mitropolitului Meșianu.

Dacă noua încercare a contelui Tisza va putea satisface justele noastre postulate naționale, suntem convingși, că partidul nostru național va contribui din toate puterile sale la înfăptuirea păcii naționale între poporul român și politica de guvernament a statului ungar, și în cazul acesta se va realiza și dorința contelui Tisza, ca „să iasă la iveală aceeași prevenire și din cealaltă parte, pentru ca astfel să se delature din drum ultimele pedeci ale unei armonii depline”. În cazul contrar însă și noua încercare a contelui Tisza va avea aceeași soartă, ca și inițiativele sale din trecut...”

Ziarul „Drapelul” tot la loc de frunte apreciază cuprinsul scrisorilor într'un articol din care extragem părțile următoare:

„La tot cazul înregistrăm cu satisfacție aceste comunicări, dându-le astăzi locul de frunte, convingși, că dispărând acea nelăcredere față de noi, care s'a resimțit până acum din toate actele de guvernament, se va găsi cu încetul calea dreaptă, lămurită și sigură, care va putea contopi armonice interesele noastre de existență proprie națională pe toate terenurile vieții publice și private cu interesele bine pricepute ale unității de stat și a suveranității lui. Atunci nu vom mai avea nici nci motiv să fim cu nelăcredere față de statul, care nu va mai tinde la desființarea noastră națională și politică, ci din contră, va vedea tocmai în libera noastră dezvoltare politică, națională, culturală și economică, cea mai puternică garanție pentru însăși existența sa...”

„Unirea” din Blaj scrie următoarele:

„Inițiativa contelui Tisza își are a sa mare importanță pentru viitoarea dezvoltare a chestiunii noastre românești din patrie, și prin urmare pentru noi e un eveniment îmbucurător, constituind o nouă etapă

și un augur al unui viitor mai fericit. Acestei convingeri îi dă expresiune și venerabilul mitropolit dela Sibiu în al său răspuns, declarându-se gata a-și da concursul său pentru stabilirea deplinei armonii, dintre cele două elemente: români și maghiari. Foaia noastră a fost întemeiată pentru apărarea drepturilor bisericii și neamului nostru, apoi pentru cultivarea și promovarea armoniei și bunele înțelegeri dintre popoarele patriei noastre. În direcția aceasta vom lucra și în viitor, ce-ând totdeauna cu stăruință de fier egala îndreptățire și pentru neamul nostru românesc, ale cărui virtuți le recunoaște și constată acum și dl ministru prezident”.

Dintre ziarele din capitală amintim următoarele:

Ziarul „Neues Pesther Journal”, scrie sub titlul „Pacea internă”:

„Să primească Români concesiunile făcute de contele Tisza cu aceeași inimă curată, cu care le-au fost oferit de Unguri. Aceste concesiuni ne dau posibilitatea, ca în cazul, când soldații eroi vor învinge, să putem lucra cu toții, în armonie, îndiferent de naționalitatea căreia aparținem, pentru binele patriei comune”.

Organul opozitivist „Budapest” scrie sub titlul „Români și patria comună”:

„Astăzi, în aceste timpuri istorice, s'a petrecut un eveniment istoric demn de ele. Aceste trei documente sunt de o foarte mare importanță și au un adânc înțeles: ele anunță comunitatea de sentimente cu Români în aceste timpuri de grea încercare și sunt un act de justă și perfectă recunoaștere a mărimii jertfei cavaleresti a Românilor, cari sunt camerazii noștri în primejii”.

Ziarul „Pesti Napló” scrie, că pentru Români se va face o modificare a legii electorale, care la timpul său nu s'a făcut pentru proletarii maghiari.

Ziarul radical „Világ” constată, că acest războiu mondial a provocat în genere mari schimbări și în politica internă a statelor, fapt care s'a găsit expresia dela început în atitudinea socialistilor. Astăzi s'au publicat în Ungaria trei documente, cari sunt introducerea unei epoci de mari schimbări. Contele Tisza a publicat aceste trei documente, care conțin hotărârile, pe cari le luase de mai înainte și a căror realizare o amânase pentru timpuri mai pașnice. Acum însă, când solidaritatea frățească a Românilor s'a manifestat atât de puternic, a sosit și ziua pentru aplicarea acestei hotărâri.

Oficiul „Pester Lloyd” are la importanța concesiunilor făcute de contele Tisza Românilor și încheie spunând, că având încredere în guvern, salută cu bucurie tendința acestuia de a lega și mai strâns soarta naționalităților prin satisfacerea cererilor acestora.

Ziarul „Budapesti Hirlap” scrie, că deși în chestiunea de naționalități are un punct de vedere opus cu al guvernului, necunoscând detaliile, nu poate critica intențiile contelui Tisza. Dacă primul-ministru crede, că experiențele făcute în cursul războiului îi îndreptătesc în credință, că va putea să dea tendinței naționalităților o direcție mai bună ca până acum, atunci „vom însoți cu răbdare realizarea acestor intenții ale lui. Dacă s'ar înșela însă, atunci vom putea trage învățăminte prețioase”.

Ziarul „Pesti Hirlap” își rezervă dreptul de a reveni la timp asupra chestiunii, cri-

FOIȘOARĂ.

Spre polul sud

de Mateiu Voileanu.

(Urmare).

În 5 Martie atinge gradul 70° 30 l. s. dar din cauza furtivelor de ghiață nu poate da înainte. Sloii devin tot mai amenințători și corabia nu mai poate da nici înainte, nici înapoi.

Se fac deci pregătiri pentru iarna ce se apropie.

La 17 Maiu dispare soarele, spre a nu se mai arăta 70 de zile.

Oamenii nu s'au cugetat la o iernare aici, nu aveau pregătirile de lipsă. S'au ajutat cum au putut, și au suferit toate încercările. O parte din oameni au murit de boala crâncenă scorbutoasă, alții au înnebunit și între împrejurările acestea grele sufletul în acești oameni l-a ținut medicul Cook. Răbdarea, iubirea cu care a îngrijit de cei bolnavi în asemenea grele împrejurări, a stors admirațiunea tuturor.

La 22 Iulie se arată din nou soarele. Corabia sta înghețată. Timpul trece și se apropie iarna a doua, care era să fie moartea.

Geniul lui Cook și al Românilor Racovița i-a scos din cursa aceasta.

S'a făcut propunerea să taie ghiața cu ferestrel și să facă poartă largă spre a trage corabia în apă.

În 3 luni de zile lucrarea era gata. În 28 Martie 1899 se află în Punta Arenas la canalul Magellan.

Pe când Belgica se încorda să scape din ghiarele ghiței, o altă corabie încerca să intre în apele antarctice.

Carsten Borchgrevink ia drumul bătut de Ross, spre a cerceta zidul puternic de ghiață. După cercetări îndelungate află un loc, unde urcă zidul de ghiață, și prin aceasta se deschide drumul pe ghiață spre polul de sud.

Profesorul Chun din Lipsca conduce corabia Valdivia în părțile antarctice și ajunge la insula Bouvet la 54° 26 l. s. și 3° 24 l. o.

În jurul cercului 50° l. s. face drumul dela 8 până la 58° l. o. și adună o mulțime de cunoscințe oceanografice.

Urmează două expediții de mare importanță, una engleză cu corabia Discovery, alta germană cu corabia Gauss.

Discovery e condusă de Robert Scott. Între ofițerii ei loc de frunte ocupă Royds, Barne și Shackleton.

La 6 August 1901 pleacă corabia din Anglia și la 6 Noemvrie atinge zona de ghiață.

Fiind rele referințele de ghiață se ia direcția spre New-Seelande, unde stă până în ajunul Crăciunului 1901, de aici iau noue proviziuni și pleacă spre sud. În Ianuarie 1902 trec cercul polar și dau de ghiață. Se strecură prin canale cu multe

încordări și la 70° 25 l. s. 173° 44 l. o. Intră în marea Ross. În 22 Ianuarie o parte a expediției rămâne în insula Terror, corabia însă face măsurări de sfunzime dealungul pantei de ghiață și descoperă pământul Eduard VII. Despre o trecere pe acest pământ n'a putut fi vorba.

La coastele Victoriei între insula Terror și Victoria află un sin de mare mai ferit, și fac pregătirile spre earnă.

Earna a trecut relativ bine. Cu reintorcerea primăverii fac excursiuni pe sănii cercetând ținutul. În 2 Noemvrie Scott, Schackleton, Wilson fac pregătiri spre sud. Aveau 19 săni. În 22 Noemvrie trec gradul 80° l. s. la 30 Dec. ajung 82° 12 l. s. Aici dau de teritor nou, o continuare a pământului Victoria, cu munți înalți acoperiți de nea. La reintorcere au avut grele lupte, câinii s'au prăpădit, săniile le-au tras oamenii, s'a îmbolnăvit greu Schackleton, încât a trebuit să-l aducă culcat. În fine după o absență de 93 de zile ajung la corabie.

Aceasta a fost prima călătorie pe teritoriul Antarcticilor. Dela întemeierea lumii până atunci picior de om pământean nu a călcat pe acel pământ.

În 9 Decemvrie pleacă o corabie de mântuire pentru a da ajutor, în 25 Ianuarie străbate în marea Ross, din departare vede vârful corăbiei Discovery, marea însă era spre țărături înghețate și astfel corabia cu ajutor se reintoarce la 5 Martie fără a ajunge la Discovery.

Se fac pregătiri pentru a doua earnă în această regiune. Se aprovizionează cu cantitate suficientă de pește — câne de mare, și pericolul scorbutoșului prin aceasta este delăturat.

În Ianuarie 1904 se reintoarce din nou corabia „Dimineața” cu ajutor, acumă însoțită de „Terra Nova”.

Deoarece Discovery era tot în ghiață, se iau măsură spre a o părăsi, și a se reintoarce cu corăbiile venite în ajutor. Se iau instrumentele, aparatele, alte lucruri de valoare spre a părăsi corabia. În aceea la 5 Februarie încep a se desface sloii și a se mișca ghiața. S'au pus toți pe lucru, au tăiat ghiața cu ferestrele, și la 15 Februarie corabia este eliberată.

Expedițiunea germană într'aceea sub conducerea profesorului Dygalsky lucrează în partea ostică.

Corabia Gauss ajunge în Octomvrie la insulele Kerguel, și de aici încercă străbaterea în ghiață.

În 14 Februarie la 60° l. s. află afurizimea de 3460 metri, câteva zile mai târziu în 19 Februarie abia 264 m.

În 21 Februarie se descarcă o furtună teribilă cu munți de ghiață, încât nu se mai pot mișca.

Se fac pregătiri pentru iarnă. Se pun pe sănii, și în 3 zile dau de pământ. Pământului i-a dat numele împăratului Wilhelm II.

Earna a trecut relativ destul de bine, în Febr. 1903 corabia se poate mișca din

ticându-o din punctul de vedere al ideii de stat unitar național-maghiar. Tot așa și ziarul clerical „A kotmány”.

Tot în mod favorabil se pronunță apoi asupra noii acțiuni a guvernului și presa dela Viena, lăudând inițiativa luată din partea contelui Tisz. Numai ziarul kossuthist „Magyarország” din Budapesta are nedumeriri și nemulțumiri. Condamnă guvernul pentru concesionarea pe cari are de gând să le facă Românilor, precizându-și părerea într'un prim-articol, în care cere, că dacă se împlinesc toate dorințele Românilor pe motivul, că și-au făcut datorită în aceste zile grele de război, să se împlinescă și ale Maghiarilor, cari încă își fac datorită, să li se dea deci armată națională maghiară, embleme maghiare, etc. și mai ales să li se dea aceea ce li s'a promis: vot electoral universal!

NOUTĂȚI.

Subscrierile pentru împrumutul de război se încep astăzi, în 16 Noembrie și listele se vor încheia luni, săptămâna viitoare. Indemnăm pe toți cei ce pot, ca se participe la acest act, pe cât de patriotic, pe atât de rentabil. Subscrierile se pot face la toate oficiile de dare, și la băncile mai mari. În Sibiu se fac și la „Albina”, în condițiile originale.

Fundațiune frumoasă. Domnul Dr. Teodor Mihali, deputat dietal, a depus la capitolul gr.-cat. român din Gherla testamentul, prin care întreaga sa avere, prețuită la un milion de coroane, o testează după moarte bisericii, pentru a-i folosi venitele spre scopuri culturale și de binefacere.

La împrumutul statului. Majestatea Sa Monarhul nostru a semnat cinci milioane coroane pentru împrumutul statului. În același scop iau parte cu sume considerabile: consiliul comunal din capitală cu zece milioane; colegiul profesoral al facultății de medicină din Budapesta, cu 200 mii de cor. Prima societate de asigurare ungară, și societățile afiliate, au semnat 11 milioane. Magistratul orașelor din țară a semnează participă cu sume mari. — Intre institutiile destinate ca loc de subscriere publică pentru împrumutul de război, ministrul de finanțe a pus și câteva bănci românești, „Albina”, „Timișana” ș. a., care s'au bucurat în afacerea aceasta la dispoziția publicului.

Parastas Joi în 6/19 Noembrie, când se vor împlini 40 de zile dela moartea regelui Carol I, se va oficia la Curtea de Argeș un parastas. Serviciul divin e organizat de comitetul societății „Regele Carol I”. Societatea aceasta are de scop eternizarea memoriei primului Rege al României. La parastas au să asse și reprezentanții oficialității și ai guvernului. Societăți și delegațiuni și-au anunțat participarea. Direcția căilor ferate române acordează, cu prilejul acestei pioase manifestări, o reducere de

nor, și în 9 Iunie se află în Kapstadt. Rezultatele științifice au răsplătit suferințele legate de această expediție.

O nouă expediție sudică sub conducerea lui Nordenkjöld. Corabia este „Antarctic”, condusă de cunoscutul Larsen. Teritoriul de exploatare este vestul Shetlandului.

Prin marea Weddel se face trecerea spre țara Ludovic Filip, spre Oscar II, în speranță de a ajunge țara Graham.

Nordenkjöld cu 5 soți părăsește corabia, în instrumente de observație, material pentru o colibă în gheață, proviant și rămâne pe un s'oi, corabia continuă drumul spre a pătrunde la uscat.

Earna aceasta a fost foarte grea și furtunoasă. Prințavara s'au făcut excursiuni cu săni și câni.

Trece și vara și corabia Antarctic tot nu mai sosește. Mica ceată a eroilor științei face pregătiri spre a petrece tot în aceea colibă eară a doua.

Trece și eară a doua.

În vara a doua se face constatarea, că mica societate se află pe o insulă în apropierea uscatului.

În una din zile pe când Nordenkjöld făcea cercetări în jurul unui munte înalt, dă peste 3 oameni.

Corabia Antarctic după eară primă s'a retras spre a lua pe cei rămași aici. Neerlandia, 3 dintre cei din corabia părăsesc corabia spre a căuta pe cei 5. În căutare se rătăcesc, pierd și urmele ce-

50 la sută în zilele de 5-7 Noembrie v. 1914. Societatea „Regele Carol I” își are sediul în București, Bulevardul Carol Nr. 17 și în strada Morilor nr. 14

În memoria primului rege. Consiliul comunal din Iași a decis să înalțe o statuie în acest oraș în memoria marelui rege al României Carol I. A mai hotărât să întemeieze un muzeu, în care să se păstreze toate lucrurile ce amintesc de neuitat suveran și de stăpânirea sa binecuvântată.

Solemnitate universitară În localul Fundației universitare Carol I din București s'a făcut la 1/14 Noembrie deschiderea solemnă a cursurilor facultății de literă. Cu această ocazie s'a sărbătorit și memoria Regelui Carol I, întemeietorul Fundației, care în anul trecut a fost mărită și înfrumusețată.

Decan al facultății de literă. Consiliul profesoral dela facultatea de literă a universității din București a ales pe dl Ioan Bogdan decan al numitei facultăți pe un nou termen de doi ani.

† Iuliana Stoica de Hațeg. În 5 Noembrie n. e. a decedat în Oșova, văduva Iuliana Stoica de Hațeg, născută Iacobescu în etate de 76 ani. Venerabila matronă română a donat încă în viață zece mii de coroane fondului gazetărilor români dela noi. A fost înmormântată în 7 Noembrie, în cimiteriul gr.-ort. român din Orșova. Odihnească în pace!

Dincolo de front Stări deplorabile s'au înstăpânit, în numeroase locuri, la spatele liniei de trupe franceze. Popoarațiunea de acolo sălbatică pândeste să jefuească trenurile ce aduc proviziuni pe seama armatei. Se întâmpină dese omoruri. Douăzeci și patru de sate au dispărut fără urmă de pe suprafața Franței. În apropierea unei comune locuitorii au trebuit să ardă masa enormă de cadavre, căci nu li-a fost cu putință să facă gropile de înmormântare.

Advocați în posturi de notari comunali. În urma stării de război, în care ne găsim, multe comune au rămas lipsite de notari, spre paguba administrației comunale. Vicecomitele din Zala a aflat un mod practic de a veni în ajutor: a cerut dela camera advocațională din Budapesta să-i comunice numele advocaților, cari pe durata războiului ar dori să suplinească în oficiu pe notarii porniți în campanie. Camera a și adresat membrilor săi un apel în acest scop.

Tabără de earnă. Știri pariziene spun, că s'au început mari pregătiri din partea comandurii germane cu gândul de a întocmi la Ostenda tabăra de earnă pentru armata germană de vest.

«Calea spre Dumnezeu». Celebra carte a învățatului preot rusesc G. S. Petrow, apărută sub titlul acesta și în românește, se tipărește acum de nou, după ce din ediția primă nu se mai află nici un exemplar, și va putea fi trimisă în curând celor ce doresc să o aibă. Prenotări se pot face la Librăria arhidiecezană, Sibiu (Nagyszeben).

răbiei și sunt siliți a petrece acum și ei în o colibă din gheața iarnă. Petrecerea în iarnă aceasta aparține domeniului basmelor. Ți se pare că auzi povești, nu realitate.

Povestea se continuă. Cu sosirea primăverii se toți 3 din coliba de gheață, întregi, sănătoși. Se întâlnesc cu Nordenkjöld. Acum erau 8.

În 8 Noembrie prin rătăcirile lor pe cea insulă de gheață întâlnesc 2 ființe. Era căpitanul și pilotul dela o corabie argentiniană „Uruguay”.

În noaptea următoare se aud ciocănituri la ușa colibei. Era căpitanul Larsen și 5 oameni din corabia Antarctic.

Să încheiem povestea. Deoarece de 3 ani nu se mai șta nimica despre soarta corăbiei Antarctic, guvernul din Argentina a trimis corabia Uruguay spre căutare.

Corabia Antarctic fu zdrobită de gheață, căpitanul Larsen cu cei 5 oameni au scăpat pe gheață tot pe insula unde se afla Nordenkjöld. Și-au făcut colibă din gheață și cum au putut au erant.

Acuma s'au întâlnit. Soarta acestei expediții a fost tristă, însă interesantă și din punct de vedere al științei, dar și din punct de vedere omenesc.

Urmează Scoțianul W helm S. Bruce cu corabia Scoția.

Cu Bruce facem cunoștința acuma a doua oară. (Va urma).

Optimismul nu pierde. Elveția, întocmai ca și statul nostru, o cerut de curând un împrumut dela suveranul său. Împrumutul cerut elvețian era de 50 milioane de franci. S'au dat ceva peste 28 mii de subscieri, cari au semnat aproape 180 milioane, va să zică cu 130 milioane mai mult decât s'a cerut. Faptul dovedește, că viața economică a Europei este văzută într'o lumină optimistă, — cel puțin în Elveția.

Marele duce în pericol Ziarul Reichs-post scrie, că șeful statului major rusesc, Ianushevici, a fost decorat cu ordinul Sfântului Gheorghie clasa a treia, pentru că a luat măsuri necesare la siguranța vieții generalisimului mare duce Nicolae Nicolaevici. De aici se deduce, zice foaia numită, că viața mareșului duce fusese odată primejduită pe timpul operațiilor din Galizia.

Devastări rusești. În ținutul dela Königsberg, în Prusia răsăriteană, soldații ruși au devastat total sau în parte 2124 clădiri. Într'un singur județ, la Gerdaunen, au pus-tit 675 de case.

Politica Italiei și României. Cunoscutul bărbat politic, Roberto Fava, a scris într'un ziar italian un articol pentru menținerea neutralității și alăturarea la tripla alianță. O altă politică ar ruina și Italia și România. Privitor la românii din Ungaria și părțile sale, scriitorul declară că în Ardeal nu există nici un fel de iredenta. Românii, din aceste țări, doresc mai multă libertate de mișcare, un tratament mai omenesc și o mai mare respectare a drepturilor ce li se cuvin, pentru că sunt cetățeni credincioși ai patriei și supuși leali.

Gruparea nouă a armatei noastre de nord. Un comunicat din Petersburg, apărut în Morningpost, publică următoarele despre noua grupare a armatei austro-ungare: Comanduirea austro-ungară a ridicat șanțuri și fortificațiuni foarte mari pe linia Cracovia-Kalisch. În Petersburg se știe, că oastea monahiei plănuiește să primească aici, în a doua linie, pe ruși. Linia este cât se poate de puternică și are de scop să împedecă atacul rusesc asupra liniei de apărare germane, ce se află în ținutul fluviului Oder. Dacă reușește planul armatei austriece, zice cei dela Petersburg, în acest caz partea cea mai mare a armatei germane de ost va putea fi îndreptată spre frontul dela vest. Germanii s'au retras dela Varșovia, ca să poată trimite la frontul din apus trupele lor cele mai bune și cele mai tari. Acestea se găsesc pe drum spre Franța.

De Crăciun să tacă armele. Ziarul din Milano, Corriere della Sera, primește o știre interesantă din Bern dela conducătorii biroului internațional de pace. Biroul adecă a întreprins pașii necesari la puterile beligerante, în scop ca de sărbătorile Crăciunului ce se apropie să tacă găsul armelor și să înceteze furia declanșată a războiului. Planul este ca începând din prima zi de Crăciun, dela amiază, și până la ziua a doua, seara, tunurile și celelalte arme să nu mai samene moartea în miile de soldați, ci să-i lase pe câteva momente liberi să înalțe rugăciuni la cer, de a cărui acoperire au astăzi așa de mare trebuință. Planul este nobil, intențiu ea e sfântă, și astfel orice știlt cinstit va dori să se și îndeplinească. Biroul internațional de pace s'a gândit la sărbătoria Crăciunului, firește, nu numai după calendarul gregorian, ci și după cel iulian. Astfel armisticiul de câte 36 de ore, ar privi atât Crăciunul apuse-nilor, cât și al ortodoxilor.

Masă studenților. Din Brașov se anunță, că în anul acesta de multă jale și generală lipsă, corpul profesoral dela școlile noastre secundare, în frunte de directorul dl V. Onișiu, au hotărât să ajute în măsură mai însemnată ca până acum, pe școlarii numeroși, cari au cerut să fie primiți la masa studenților. Budgetul de cheltuieli al mesei pe anul școlar curent este statuit cu 7200 coroane; iar venitul este numai de 5500 coroane. Față de 28 școlari beneficiari în anul școlar trecut, s'au primit în anul școlar de acum 41 școlari, dintre cari 31 sunt primiți pe anul întreg școlar, iar 10 numai pe lunile de iarnă până la sfârșitul lui Februarie. Beneficiul stă din dejun și prânz zilnic gratuit în internatul școlaelor noastre brașovene la aceeași masă și cu aceeași mâncare, ca și pentru elevii cu plată ai internatului. Nădejduim, zice „G. T.”, care aduce această știre, că generoșii sponsoritori ai mesei studenților noștri, în deosebi băncile române din patrie, nu vor uita nici în acest an de crize, să trimită obolul lor pentru fi neamului, aviz-ți la ajutorul acestei instituții de caritate. La rugăciunea de masă, școlarii rostesc cuvintele: „Iar pe binefăcătorii mesei noastre, vii și morți, pomenește-ți, Doamne, în împărăția Ta!”

Situația în Egipt. Cât tine vales Nilului și până la hotarul Cirenaicei s'au răsculat toate semințiile de popoare. Deși din parte engleză se vestește, că e pace în Egipt, fierberea în popoarațiunea mai cultă a țării este în creștere. Fellahii, țărâșimea egipteană și arabă, stau încă liniștiți la porunca stăpânirii engleze; heduinii pustietăților însă atâtă mereu revoluția, care trece și în alte ținuturi ale Nilului.

O rugare. Rug pe toți aceia, cari știu ceva desore fratele meu Ovid Cernea, locot. în reg. 43 de inf. (Caransebeș) compania 6-a, a-mi comunica ceea ce știu, sau ce au auzit despre dansul. El a scris ultima oară în 5 Sept. de pe câmpul de luptă din Galizia, — trecând în 30/VIII prin foc. În lista de pierderi Nr 32 din 20/X îl aflăm ca rănit — și cu toate eforturile căutându-l în spitaluri la Crucea roșie etc. nu-l putem afla. Elena Dr. Drimba năș. Cernea, Köhalm, Nagy Kükül ő m.

Dela Przemysl. Corespondentul de pe câmpul de război din Galizia al unui ziar berlinez scrie: În ultimele săptămâni s'au reparat toate stricăciunile făcute forturilor externe ale cetății Przemysl. Viteazul apărător al fortului I — 1 este un tânăr de 25 ani, Iancu Svârliugă, care la începutul războiului a înaintat dela rangul de sublocotenent la rang de locotenent, iar acum a ajuns căpitan. Braul forturilor a fost întărit cu numeroase baterii. Mai multe trenuri au transportat răniții de aici, împreună cu o parte din elementul civil, către Viena. Ungaria, Galizia apuseană și Moravia. Și din contră, multe trenuri de povară au dus la Przemysl cantitate însemnată de făină, nezmeți și alte proviziuni pe seama garnizoanei. Dipoziția trupelor austro-ungare este plină de încredere și hotărâtă. În locul frigului și a vremii nefavorabile au urmat earăș zile blânde primăveratice.

Boscopol Apollo din Gesellschaftshaus va reprezenta Luni și Marti, în 16 și 17 Noembrie r. 1914 următorul program de elită: Fabricațiunea modernă de otel. Tabloul extraordinar de interesant, care ne oferă o privire în lumea cutoarelor de tonit și si ne face cunoscu felul fabricațiunii diferitelor calități de otel. Pânusa, dramă socială americană. Costică și femeea urată, umoristic. Marinetta, dramă spaniolă în 2 acte. L'ha nonn în societate, umoristic.

Teatru.

(x) Influența războiului se resimte adânc și asupra vieții teatrale.

Stagiunile se încep pretutindeni cu întârzieri și cu temere de nesucces; directorii de teatre, încercând să-și tacege personalul de actori și de actrițe, întâmpină greutăți cu totul neobișnuite; publicul, rănit în număr considerabil prin cazuri de doliu, lipsește din salele de spectacol.

În asemenea împrejurări, puțin promițătoare, directorul teatrului din Sibiu, dl Leo Bauer, a luat asupra sa risicul să des h dă sezonul teatral. Vechiul și infatigabilul director a reușit să adune și de astădată putei de valoare artistică, unele nouă, altele cunoscute și bine apreciate din anii precedenți.

Trupa actuală, deși inferioară ca număr, este compusă din câteva talente viguroase, care s'ar putea deplin afirma chiar și pe o scenă mai mare, și care vor avea nefructuos darul să atragă lumea sibiană la teatru.

Cea dintâi reprezentație s'a dat șeară, Duminecă. S'a jucat piesa Barbarii, de Enrico Stobitzer. Familia unui bătrân marchis francez, cu două fete mari la casă, socotește de barbari pe soldații germani alitiori în război cu Franța la 1870—71. Când însă „barbarii” sosește în chipul unor ofitieri de ulani ca scoși din cutie și băeț bine crescuți, la moment ce sunt învartirați în castelul marchisului și fac cunoștință mai d'aproape cu familia dusmană, încetează d'a mai fi sălbaticii feroși zugrăviți în știrile de senzatie ale zăreilor parziene. În cele din urmă, când ostilitățile sunt pe sfârșite, fetele de marchis francez nu se feresc d'a promite să se căsătorească cu „urgisiții barbari” îndată după încheierea păcii.

Comedie, în considerare că trăieșează întâmplări ce se potrivește cu stările războinice de astăzi. — pe lângă aceasta a și fost reprezentată cu deosebită îngrijire chiar și în rolurile secundare, — a provocat vii aprobări în sala plină.

Luni în 16 Noembrie teatrul este închis.

Marti în 17 Noembrie se dă piesa Din vremuri grele.

Nr. 635/1914. (600) 1-3

Concurs.

Cu provocare la ordinul ven. Consistor Nr. 9184. Bis, se publică nou concurs pentru întregirea parohiei Valea-Bulzului, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu și cu prealabila încredințare a acestuia, să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, celebra, și a face cunoștință cu poporul.

Abrud 27 Octomvrie 1914.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 925/1914 prot. (599) 3-3

Concurs.

Funcțiunea de învățător la școala elementară gr.-ort. română din Merghindeal, protopresbiteratul Agnitei, devenind vacantă cu începere din 1 Decemvrie st. n. a. c. prin ieșirea la pensie a învățătorului Zaharie Muntean, — pentru întregirea ei se anunță concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui publicare în „Telegraful Român“ cu următoarele emolumente:

1. Salar dela biserică 400 cor. în rate lunare anticipate.

2. 5 stânjini de lemne de foc din pădurea comunală aduse de popor acasă și computeate cu 80 cor.

3. Restul până la suma cerută de lege e ajutor dela stat, care, dacă se va pierde din vina învățătorului, comuna bisericască nu se obligă a-l întregi.

4. Locuință la școală constatătoare din 2 odăi, o bucătărie, o cămară, o pivniță și pod și grădină de legumi în mărime de 1/4 jugăr, sau relut de 20 cor. Comuna bisericască la altă locuință nu se obligă.

Dela învățătorul ales se cere să conducă elevii și să cânte cu ei în Dumineci și sărbători la sf. liturghie în biserică. Dintre concurenții cei ce vor putea forma cor,

vor fi preferiți. Se mai obligă se cultive grădina școalei în folosul bisericeii și să țină cel puțin de 2 ori pe săptămână sara în timpul iernii școala cu adulții.

Concurenții să înainteze cererile în termenul fixat subscrisului și să se prezenteze în vre o Duminecă sau sărbătoare în numita comună la biserică spre a-și arăta destoinicia în cântări și a face cunoștință cu poporul. Alte condiții vor afla dela subscrisul.

Agnita (Szentágota), 26 Oct. 1914.

În înțelegere cu concernentul comitet parohial.

Ioachim Muntean
protopop.

La Librăria arhid., Sibiu, se află de vânzare:

Em. Suciu:

Țiganul la vânat,
comedié originală în două acte, în versuri.

Arde 'n țigănie!...
anecdote.

Prețul 40 fil. + porto 5 fil.

Țiganul la târg de vite,
dialog scris în versuri.

Toastul lui Pamfilie.
monolog.

Prețul 30 fil. + porto 5 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Notițe

despre

întâmplările contemporane

scrise de

Ioan cavalier de Pușcariu.

Prețul broș. 3 cor. + porto 20 fil.

Legat cor. 3-50 + porto 30 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Călindarul arhidiecezan

pe anul 1915

cu Șematismul autentic al bisericeii ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil, plus porto poștal 20 fil.

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimăți evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

Requisite de scris se pot procura dela Librăria arhidiecezană

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orișicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

- I.**
- Adormirea Maicei Domnului
 - Bunavestire
 - Nașterea Domnului Iisus Christos
 - Fuga la Egipt
 - Iisus în biserică de 12 ani
 - La nunta din Cana
 - Iisus pe mare
 - Învieria lui Lazar
 - Schimbarea la față
 - Răstignirea lui Iisus Christos
 - Punerea în mormânt
 - Învieria Domnului
 - Înălțarea — Florile
 - Tăerea împrejur
 - Nașterea Maicei Domnului
 - Pogorârea Duhului sfânt
 - Nașterea sfântului Ioan Botezătoru
 - Grigorie, Vasilie și Ioan
 - Adormirea sfintei Ane
 - Afiarea capului sf. Ioan Botezăt.

S. JERARH NICOLAE.

- II.**
- Iisus pe Cruce
 - Înălțarea sfintei cruci
 - Ilie prorocul în carul de foc
 - Tăierea capului sfântului Ioan
 - P. Grigorie teologul
 - Sf. Vasilie

- III.**
- Botezul Domnului
 - Constantin și Elena
 - Sfântul Dumtru călare
 - Sfântul George
 - Maica Domnului
 - Petru și Pavel
 - Arhanghelii Mihail și Gavriil
 - P. Ioan Gură de aur
 - PP. Ioachim și Ana

GA. I. V. S. Z. H. C. R. I. N. A. S.

- IV.**
- Arhanghelul Mihail
 - „ Gavriil
 - Apostol ori-care
 - Domnul Christos
 - Iisus în muntele Maslinilor
 - Sfântul Dumtru
 - Sfântul George
 - Ilie Prorocul
 - Ioan în pustie
 - Sfântul Nicolae
 - „ Simeon
 - „ Andreiu
 - Evangelistul Ioan
 - „ Luca
 - „ Marcu
 - „ Mateiu
 - Prorocul Zaharia
 - Apostolul Iacob
 - „ Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35-—	40-60	51-80	70-—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28-—	34-60	42-—	56-—	70-—	cor. foarte fi e.
fine . . .	26-60	29-40	46-20	56-—	72-50	23-10	27-30	40-60	49-—	65-80	20-30	23-80	35-—	43-40	60-20	18-20	21-—	30-80	39-20	56-—	„ fine.
simple . . .	14-—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14-—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14-—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	9-60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tînichia și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru prapori din orișice fel de materii și de orișice coloare pe lângă condițiile cele mai favorabile